

ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು: ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ

1 ಮುಂಗಾರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ತೀವ್ರ ಹವಾಮಾನ ಘಟನೆಗಳು

ಮುಂಗಾರುಗಳು ಕಾಲೋಚೆತ ಮಾರುತಗಳಾಗಿದ್ದು, ಜೂನ್‌ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಮಳಿಯನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನ ಆಪಮಾನ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮೀಕೃತ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಯಾಗಿ, ಚಳಿಗಳಾದ ಅಧಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಂಶುವ ಮುಂಗಾರುಗಳು, ವೀರಣಾಗಿ ಕರ್ಮಳಾನಾಡು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳದಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಿ ಬ್ಯಾರಂಭ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಶೇಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಮುಂಗಾರು ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ:

- ಮುಂಗಾರುಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ತಡವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಬೇಸಿನೆ ನಿರ್ಗಮಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ಇದು ಬೀಳಿ ಕೆಕ್ಕಾಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಷಾಮ ಬೀರಿ ಆಹಾರ ಅಭದ್ರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇಸಿಗೆಯ ಶಾಮಿವನ್ನು ಸಹ ದೀರ್ಘಕ್ರಿಯಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ನೇರೆ ಮತ್ತು ನಗರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು:

- ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದ ಫಾಟನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿವೆ.
- ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಅನುಚರಿತ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಹ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಮತ್ತು ಬಿರುಗಳಾಗಳು:

- ಸಮುದ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಸುವ ಬಿಸಿ ಗಾಳಿಯು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿದಾಗ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಡ್ಡಿನೆಯ ಗಾಳಿಯು ಒಳಗೆ ಬರಿಸಿ ನಿಥಾನವಾಗಿ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪ್ರಯಲ ಸ್ವಂಭವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ, ಅಥವಾ “ಭೂಕುಸಿತ” ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ದುರುಪ ಮುಂಗಾರುಗಳು:

- ಕೆಲವು ಮುಂಗಾರುಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ದುರುಪವಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಇದು ಬರಗಾಲದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಬೇಸಿಗೆಯ ಶಾಮಿದಿಂದ ಪರಿಷಾರ ನೀಡಲು ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

2 ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧಿತರು?

ವೃದ್ಧರು, ಶಿಶುಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಗಭೇರಿ ಅಥವಾ ಹೆರಿಗೆಯ ನಂತರದ ಮಹಿಳೆಯರು

ವಿಸರ್ಕತಿಕ ವೈಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಿಂಧುಳಿದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ವಲಣಗು, ಕೊಳೆಗೇರಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನೋಪಚಾರಿಕ ವಸಾಹತಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರು

ಆಗ್ನೇಯ ವೈಕೆಗಳ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು (ಆಸ್ಟ್ರಾಂಥ್ರಿಯಾ, ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಕಾಯಿಲೆ, ಮಧುಮೇಹ, ಸಂಧಿಧಾತ್ರೆ, ಅಷ್ಟೋಸ್ಯಿಕಲ್)

ಹೊರಾಂಗಣ ಕೆಲಸಗಾರರು (ಕಾರ್ಮಿಕರು, ರೈತರು, ಬೀರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು) ಮತ್ತು ಸೈಮಾಲ್ಯ/ಅನ್ಯಾಂಕ ಕೆಲಸಗಾರರು

ದುರುಪಳಿಗೊಂಡ ರೋಗಿಗಳೆಂಬುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದಿರುವ ವೈಕೆಗಳ (HIV, TB, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಕೆಸಿ ರೋಗಿಗಳು, ಹೆಪ್ಪಿಟಿಸ್‌ಎ/ಎ, ಮ್ಯಾನ್ಯೂಸ್‌ಕ್ಯಾರ್ಬೋಸಿಸ್)

ತೆತ್ತರದ ಅಥವಾ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಕರಾವಳ ಸಮುದ್ರಾಯಗಳು (ಮೊಮ್ಮೊಗಾರರು ಸೇರಿದಂತೆ)

3 ಮುಂಗಾರು ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಯಿಲೆಗಳು

ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ಭಾರಿ ಮಳಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ, ವೈರಸ್‌ಗಳು, ಪರಾವರ್ತಾಂಬಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೇನ್ ಡಾಗೊ ನೊಲ್ಹಿಗಳಿಂತಹ ವಾಹಕಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಗಮನಪರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಡೆಗೆಟ್ಟಿಲ್ಲ ಪ್ರಯೋತ್ಸಬೀಕು. ಈ ವಿಭಾಗವು ಅಂತಹ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ತಡೆಗೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಮತ್ತು ವೈಕೆಗಳಿಂದ.

ಸಂಪರ್ಕ ಆಧಾರಿತ ಸೋಂಕುಗಳು:

ಕಾಲು ಮೊನ್ಸ್ಟರ್‌ಗಳು

ಕೊಳಕು ನೀರು ಅಥವಾ ಮಾತ್ರೀಸಲ್ಲಿ ದೀಪರ್ಕ್ಯಾಕಾಲದವರೆಗೆ ಬಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನೋವಿನ ಹುಣ್ಣಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಮಧುಮೇಹ, ವೃದ್ಧಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಥವಾ ವಯಸ್ಸುದ ವಯಸ್ಸುಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಅಣ್ಣಿಟ್ಟ್ ಪ್ರೂಟ್

ಇದು ಪೆಟ್ಟಿಗಿ ಕಾಲ್ಪೀರಳುಗಳ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗುವ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳ ಸೋಂಕು. ತುರಿಕೆ, ಕಂಪು, ಒಣ ಅಥವಾ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿ ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಹುಣ್ಣಗಳು ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.

ಎಷ್ಟಿಮಾ

ಇದು ಚರ್ಮವು ಒ.ಎ. ಪುರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಂಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವ ಸ್ವಿತೆ. ಮುಂಗಾರಿನ ತೇವಾಂಶವು ಸೋಂಪ್ರಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟಿಮಾವನ್ನು ಉಂಟಾಗಿಸುವ ಸಬ್ಪರ್ಯ.

ವ್ಯಾಧೀಕೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಲೇಕೆ
ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಜ್ಬರ, ನೋವು, ಉತ್ತರ
ಅಥವಾ ಹುಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸಿದರೆ.

ಕಾಂಜಂಟ್ಸ್ಟ್ ವಿಟಿಸ್ (ಪಿಂಕ್ ಇ)

ಇದು ಕೊಳಕು ಕಂಪು, ಪುರಿಕೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಖಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೋಂಕು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಂಟಿಂಚಾದ ದ್ರವ ಸ್ಥಾವರದೊಂದಿಗೆ ಇಯತ್ತದೆ. ಸ್ಕ್ರೋಯೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮದೂಸ್ ಇ. ಅಂಪ್ ಅಥವಾ ಕ್ರೂ ಕಲ್ಪ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಲೆಪ್ಪ್ಯೂಸ್ಟ್ ಮೋಎಿಸ್

ಇದು ಕೊಳಕು ನೀರು, ಮಣಿ ಅಥವಾ ಆಪಾರದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಹರಡುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾದ ಸೋಂಕು.

ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ◆ ಚರ್ಮದ ರದ್ದುಗಳು (ಕೆಲವ್ಯೂಮೈ ರಕ್ತಸ್ವಾದೆಂದಿಗೆ)
- ◆ ಚರ್ಮ ಅಥವಾ ಕೊಳ್ಳುಗಳು ಪಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು.
- ◆ ತೀವ್ರ ಸ್ವಾಂತ್ಯ ನೋವು (ಕೊಡೆಗಳು, ಕರುಳುಗಳು ಅಥವಾ ಬೆನಿನಲ್ಲಿ).
- ◆ ಜ್ಬರ, ತಲೆನೋವು, ಆಯಾಸ ಮತ್ತು ಗೊಂದಲ.

ಮುಂಗಾರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಮದ ಸೋಂಕುಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟಿವಿಕೆ

- ✓ ಕೊಳ್ಳೆ ಸುಂಡಿಗಳು, ಕೆರೆಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಹ ಏಿಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಂತಹ ಕೊಳಕು ನೀರಿನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಆದರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ✓ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೆಲೆಯಲು ಮತ್ತು ಒಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ರಿಬ್ರೂ ಚಪ್ಪಲಿಗಳು ಅಥವಾ ಬಳಟಗಳಂತಹ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪಾರಕ್ಟಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ.
- ✓ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಒಣಿಸಿ ಮತ್ತು ಬದ್ದೆಯಾದ ಬಳಟಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಧರಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ✓ ನಿಮ್ಮ ಚರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ತಿಸಲು ಉದ್ದನೆಯ ತೋಳುಗಳ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂಟ್ ಧರಿಸಿ.
- ✓ ತಿನ್ನುವ ಮೂದಲು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸ ಮೂದಲು ನೋವು ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ಕೊಡೆಯಿರಿ.
- ✓ ಕೆಲ್ಲಿನ ಸೋಂಕು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಿಮ್ಮ ಕೊಳ್ಳುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕೊಡೆಯಿರಿ.
- ✓ ಲೆಪ್ಪ್ಯೂಸ್ಟ್ ಮೋಎಿಸ್ ಸಂಪರ್ಕ ಸೋಂಕುಗಳಿಂದ ಅವಳಿಗಳನ್ನು ರಕ್ತಸಲು ನಿಮ್ಮ ಸಾಕಷ್ಟುಗೊಳಿಗಳೆ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿ, ಇದು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡಬಹುದು.

ಉಸಿರಾಟದ ಸೋಂಕುಗಳು

ತೀ ಸೋಂಕುಗಳು ಸೀನುವಿಕೆ, ಕೆಮ್ಮೆ, ಮುಗು ಸಿಂಡರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕಲ್ಪಿತ ಮೇಲ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರಿಂದ ಬರಿದ ಲಾಲಾರಸ ಅಥವಾ ಲೋಕೆಯ ಪನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಹುತವೆ.

ಶೀತ ಮತ್ತು ಜ್ವರ್

ಮುಗು ಸೂರುವುದು, ಕೆಮ್ಮೆ, ಗಂಟಲು ನೋವ್ವೆ, ಸೀನು, ತಲನೋವ್ವೆ, ಸೌಮ್ಯವಾದ ಕೆಲು ನೋವ್ವೆ.

ವೈರಲ್ ಜ್ವರ್

ಜ್ವರ್, ಜೆ, ಗಂಟಲು ನೋವ್ವೆ, ಕೆಮ್ಮೆ, ಮುಗು ಸೂರುವುದು, ಅರ್ಯಾಸ, ಸ್ಯಾಯ್/ಕೆಲು ನೋವ್ವೆ, ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಉರಿಯಿತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣಗಳು, ಚರ್ಮದ ದಂಡ್ಯ, ಉಸಿರಾಟದ ಹೆಂದರೆ.

ವನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಕುಡಿಯಿರಿ ಮತ್ತು ಏಕಾಂತ ಪಡೆಯಿರಿ.
- ✓ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಏಟಿನನ್ನು ಸಮೃದ್ಧ ಆಪಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ, ಒದರಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟಿಸು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸೇರಿದೆ.
- ✓ ಉಗುರುಬೆಳ್ಳಿಗಳ ನೀರಿನಿಂದ ಗಂಟಲು ಮುಕ್ಕಳಿಸಿ.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

ಶೀತ ಮತ್ತು ಜ್ವರ್

ಲಕ್ಕಣಗಳು
ಉಪ್ಪಾಗಿನಂಡರೆ ಅಥವಾ ಜ್ವರ್ 3-5 ದಿನಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇದ್ದರೆ.

ವೈರಲ್ ಜ್ವರ್

ಜ್ವರ್ ಒಂದು ದಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇದ್ದರೆ.

ಶೀತ, ಜ್ವರ ಮತ್ತು ವೈರಲ್ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆ:

- ✓ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಶುದ್ಧ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆಯಿರಿ.
- ✓ ಕೆಮ್ಮೆಗಳಾಗ ಅಥವಾ ಸೀನುಗಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮೂಗಳನ್ನು ಓರ್ಕ್ಲ್ಯಾ ಮೊಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮಾಸ್ಟಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ✓ ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಜನನಿಬಿಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ✓ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಪೊಸ್ಟಿಕ ಆಪಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ.
- ✓ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಏಡಿತ ವೈಕಿಂಗ್‌ಗಳು ಬಳಸಿದ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ತೊಳೆಯಿರಿ.
- ✓ ಕರವಸ್ಯ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ತೊಳೆಯಿರಿ.
- ✓ ತಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿ ಲಸಿಕೆಯನ್ನು (6 ತಿಂಗಳಿಗಂತ ಮೇಲೆಟ್ಟಿ ಮುಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಕರಿಗೆ) ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ಮತ್ತು ಆಹಾರದಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳು

ಮೊಂಗಾದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನೀರು ಮತ್ತು ಆಹಾರವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವುದು, ಇದು ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ಮತ್ತು ಆಹಾರದಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೇದ ಮತ್ತು ರಕ್ತಭೇದಿ

ಭೇದಿ ಮತ್ತು ರಕ್ತಭೇದಿ ಕಲುಷಿತ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದರೂ, ತಿಂಪಣಾದ ಭೇದಿ ಜೀವಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಿರಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡುವುದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಪೋಫೈಟ್ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರಲ್ಲಿ.

ಕಾಯಿಲೆ

ಭೇದಿ

ಸಡಿಲವಾದ, ನೀರಿನಂತಹ ಮಲ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳರಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕರುಳನ ಜಲನೆ.

ರಕ್ತಭೇದಿ

ಲೋಳಿ ಮತ್ತು ರಕ್ತಭೇದಿಗೆ ಭೇದಿ, ಹೊಟ್ಟಿ ನೊವ್ವ, ಅರ್ಯಾಸ, ಹಸವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು, ಶ್ಲಂಕ ನಯ್ಯ, ಚೆಳಿ ಮತ್ತು ವಾಂತಿ.

ಏನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಸಾಕಷ್ಟು ಖುಧು ನೀರು ಮತ್ತು ದಿವಿಹಿ* (ಒರಲ್ ರಿಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ದ್ರವಣ) ನೀಡಿ.
- ✓ ಸಣ್ಣ, ಆಗಾಗ್ಗೆ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವ, ಪೊಷಕ ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡಿ (ದಿನಕ್ಕೆ 5-6 ಬಾರಿ).
- ✓ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾರ್ಥಿ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಪ್ರೇರ್ಚೇಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

- ◆ ಲಕ್ಷಣಗಳು 4 ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಪರಿದರ್ಶಿಸಿ ಅಥವಾ ಹದಗಿಸ್ತಿರಿ.
- ◆ ಮತ್ತು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ: ಕಾಯಿಯೇಡ - ತಕ್ಷಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆರ್ಥಿಕ ಪಡೆಯಿರಿ.

! ಪ್ರಾಯ ಸಂಖ್ಯೆ 14 ರಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಿಹಿ ತಯಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಕಾಲರಾ

ಕಾಲರಾ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾದ ಸೋಂಕು, ಇದು ತಿಂಪಣಾದ ಭೇದಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದಿನದೊಳಗೆ ಮಾರಕಾಂತಿಕವಾಗಬಹುದು.

ಕಾಯಿಲೆ

ಕಾಲರಾ

ಮಿರೆಪರಾದ ನೀರಿನಂತಹ ಭೇದಿ (ಅಕ್ಕಿ ಹೊಳದ ನೀರಿನಂತಹ ಕಾಲರಾ), ವಾಂತಿ, ಕಾಲ ಸೆಕ್ಕತ, ತಿಂಪಣಾರ್ಥಿ.

ಏನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ನಿರ್ಜರ್ಲೆರ್ಕಾವನ್ನು ತಡೆಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಖುಧು ನೀರು ಮತ್ತು ದಿವಿಹಿ ಕುಡಿಯಿರಿ.
- ✓ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜಿಕ್ಕಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೆಷ್ಟುಷ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿ.

ಪ್ರೇರ್ಚೇಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

- ◆ ನಿಗದಿಗೆ ತಿಂಪಣಾದ ಭೇದಿ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಕಾಲರಾ ಸೋಂಕು ಶ್ಲಂಕರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅನುಮಾನವಿದ್ದರೆ, ತಕ್ಷಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಿರಿ.
- ◆ ತಿಂಪಣಾರ್ಥಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪಡೆಯಿರಿ.

! ಪ್ರಾಯ ಸಂಖ್ಯೆ 14 ರಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಿಹಿ ತಯಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಕ್ರೀಫಾಯಿಡ್ ಜ್ವರ

ಕ್ರೀಫಾಯಿಡ್ ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾದ ಸೋಂಕು. ಇದು ಕಲುಹಿತ ಅಥವಾ ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡದಿದ್ದರೆ ತೀವ್ರ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಕಾಂಪಿಲೆ

ಕ್ರೀಫಾಯಿಡ್ ಜ್ವರ

ಲಕ್ಷಣಗಳು

ವಾರ 1

- ♦ ಶೀತ, ತಲೆನೋವು, ಗಂಟಲು ಕೆರತ, ಒಳ ಕೆಮ್ಮೆ
- ♦ ಜ್ವರ ಏರಿಜಿನಾಲ್ಟ್ರ್ಯೂ 104 ಲೀಕ್ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನವುದು
- ♦ ವೊಂತಿ, ಭೇದಿ ಅಥವಾ ಮಲಬಧಕೆ
- ♦ ಸಾಕಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಿಯಿಲು ಆಸಾದ್ಯರ್ಥ

ವಾರ 2

- ♦ ಕಡಿಮೆ ನಾಡಿ ದರದೊಂದಿಗೆ ಜ್ವರ
- ♦ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಗುಲಾಬಿ ಕಲ್ಪಳೆ
- ♦ ನಡುಕ, ಮಾತನಾಡಲು ಅರ್ಥವಾಗಿರುವುದು, ದೇಖಿಲ್ಲು ತೊಕ ನಷ್ಟ

ವಾರ 3

- ♦ ವಾರ 1 ಮತ್ತು ವಾರ 2 ರಂದೆಯೇ ಲಕ್ಷಣಗಳು
- ♦ ಕ್ರಮೇಣ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತವೆ

- ♦ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕೀವ್ ಜ್ವರ, ಆಯಾಸ, ತಲೆನೋವು, ವಾಕರಿಕ, ಹೆಚ್ಚಿ ನೋವು ಮತ್ತು ಮಲಬಧತೆ ಅಥವಾ ಭೇದಿ.
- ♦ ಕೆಲವು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ದಂಡ್ಯ ಇರಬಹುದು.
- ♦ ಜ್ವರವು ಸಾಮನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಅಥವಾ ಸಂಸೆಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗ್ಗೆ.

ಎನ್ನ ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು, ಡಿವಿಹಿ, ಜ್ವಾಕ್ಸಿನಾಲ್ಸ್ ಕುಡಿಯಿರಿ
- ✓ ವಿಚಿಂತಿಯಂತಹ ಲಭ್ಯ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಅಹಾರವನ್ನು ನೇವಿಸಿ
- ✓ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಳಿಮುವಿರಾಗುವವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ಲಾಂತಿ ತೆಗೆದುಹೋಡು

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

- ♦ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅಥವಾ ಹದಗೆಬ್ಬಿರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ
- ♦ ಮಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತೀವ್ರ ಹೆಚ್ಚಿ ನೋವು ಕಾರೆಸಿಕೊಂಡರೆ

ಬೃಷಿ ಸಂಖ್ಯೆ 14 ರಿಂದ ಮರೆಯಲ್ಲ
ಡಿವಿಹಿ ತಂಬಾರಿಸುವುದು
ಹೆಗೆಂದು ಕೇಳಿರು.

ಕಾಮಾಲೆ

ಕಾಮಾಲೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜರು ಅಥವಾ ಕೆಳ್ಳಿಗಳ ಬಿಳಿ ಭಾಗವು ಹಳದಿ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು. ಇದು ಹೆಚ್ಚೆಟಿಸ್ಟಾನಂತಹ ಗಂಭೀರ ಕಾಯಿಲೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯ ಸಾಧಾರಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಡಬೇಳೆ: ಕಾಮಾಲೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜರು ಅಥವಾ ಕೆಳ್ಳಿಗಳ ಬಿಳಿ ಭಾಗವು ಹಳದಿ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು. ಇದು ಹೆಚ್ಚೆಟಿಸ್ಟಾನಂತಹ ಗಂಭೀರ ಕಾಯಿಲೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಯ ಸಾಧಾರಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಿಲೆ

ಕಾಮಾಲೆ

- ♦ ಜರು, ಕೆಳ್ಳಿಗಳು, ನಾಲ್ಕಿಗೆ ಮತ್ತು ವಸಣಗಳು ಹಳದಿ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು
- ♦ ಗಾಥ ಹಳದಿ ಅಥವಾ ಕಂಡು ಮೂಕೆ
- ♦ ತಿಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಳಿಮುಕ್ಕಿನ ಬ್ರಹ್ಮದ ಮಲ
- ♦ ಅಯಾಸ, ವಾಕರಿಕ ಮತ್ತು ಹಸಿವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು

ಏನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಯಾಕೃತ್ಯಾನ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ಜಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಹೊರಡಣಿಯನ್ನು ವಿಚಿತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ✓ ಜರು ಮತ್ತು ಕೆಳ್ಳಿಗಳ ಹಳದಿ ಬ್ರಹ್ಮದಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ತಿಳಿಕಾರಕ ಮಾಡಿ.
- ✓ ನವಜಾತ ಶಿಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಿನ ಅನ್ನ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಆಗಾಗೆ ಎದೆಹಾಲುಸಿ.

ಪ್ರೈಡ್ಯೂಕೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

ತಕ್ಷಣ ಪ್ರೈಡ್ಯೂಕೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಲ್ಪಿಗಳ್ಯಾದ್ಯಾದ್ಯಾ ಕಾರಣ ಸೇವನೆ, ಅಲಸ್ಯ, ತೀವ್ರವಾದ ಅಳುವಡಿ ಅಥವಾ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವಾಯು ಚೋನೆ ಇದ್ದಾಗಿ.

ಹೆಪಟೆಟಿಸ್ ಏ

ಹೆಪಟೆಟಿಸ್ ಎ ಒಂದು ವೈರಲ್ ಸೋಂಕು. ಇದು ಯಾಕೃತ್ಯಾನ್ ಉರಿಯಿಲ್ಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿತ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಮುಲಿಕ ಹರಡುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸಾದ ವಯಸ್ಸರು ತೀವ್ರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಹೆಡಿಕುಗಳ ಹೆಚ್ಚನ ಆಭಾಯದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆಪಟೆಟಿಸ್ ಏ

- ♦ ಜ್ವರ
- ♦ ಅಸ್ಥಿತ್ವ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನಾನುಕೂಲ ಭಾವನೆ)
- ♦ ಹಸಿವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು
- ♦ ಭೇದಿ, ವಾಕರಿಕ ಮತ್ತು ಹೆಲ್ಪಿಯ ಅಸ್ಥಿತ್ವ
- ♦ ಗಾಥ ಬ್ರಹ್ಮದ ಮೂಕೆ
- ♦ ಕಾಮಾಲೆ (ಜರು ಮತ್ತು ಕೆಳ್ಳಿಗಳು ಹಳದಿ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು)

ಏನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಹೆಪಟೆಟಿಸ್ ಏ ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ, ಸೋಂಕು ತನ್ನಿಂತಹನೇ ಸುಂದರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಹೆಪಟೆಟಿಸ್ ಏ ಎರುದ್ದು ಲಿಸಿಕ ಪಡೆಯಬುದು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಿಕ.

ಪ್ರೈಡ್ಯೂಕೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

ನಿವ್ವ ರೆಂಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರೈಡ್ಯೂಕು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಮುಂಗಾರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ

- ✓ ಕೇವಲ ಶುದ್ಧ, ಕುಡಿಸಿದ ಅಥವಾ ಖಲ್ಪೊ ಮಾಡಿದ ನೀರನ್ನು ಉದಿಯಿರಿ.
- ✓ ತಿನ್ನುವ ಮೊದಲು, ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಬಳಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಅಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಸೋಣಿನಿಂದ ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಿರಿ.
- ✓ ತಾಜಾ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಅಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಮತ್ತು ಬೇದಿ ಅಹಾರ ಅಥವಾ ಕಡ್ಡಾ ಅಸ್ವಾಸ್ಥೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಟ್ಟಿ.
- ✓ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ತೆರಿದ ಮಲವಿಸಣಿಯ ಬದಲು ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.
- ✓ ಮಣಿನಿಂದ ಹರಡುವ ಸೋಣಿಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹೆರಗೆ ಪಾದರಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ.
- ✓ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ ಮೊದಲು ತಿಥಾರಸು ಮಾಡಿದ ಲಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ವಾಡಿಕೆಯ ಲಸಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮೆಕ್ಕೆ ತಾಗಿರುವುದನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ✓ ಸುರಕ್ಷಿತ ಟ್ರೈಂಕಿಂಗ್‌ಯನ್ನು ಅಭಿಷ್ಠಾ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ವ್ಯೋಮಕ ನೈರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ವಾಹಕದಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳು

ಆಂತರಿಕ ಹುಳುಗಳು (ಹೆಲ್ಲಿಂಥಿಕ್ ಸೋಣಿಹುಳುಗಳು)

ಹುಳುಗಳು ಕಲುಷಿಕ ಅಹಾರ, ನೀರು, ಚರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಬರಿಗಾಲನ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಗಂಭೀರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು, ವೀರೇವಾಗಿ ಮುಕ್ಕಳ್ಳಿ, ಇದು ಅಪೋಷ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ರಕ್ತಪಿನತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾರಿಲೆ

ಆಂತರಿಕ
ಹುಳುಗಳು

- ◆ ಹೆಚ್ಚಿನೊಷ್ಟು, ವಾಂತಿ, ಭೇದಿ
- ◆ ಹುಂಕೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ್ದ ಹೊಣೆ
- ◆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಯಾವಾಗುವುದು, ಅಯಾಸ
- ◆ ಮಲ ಅಥವಾ ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ
- ◆ ಕಳಬೆ ದ್ಯುಪಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವೀರೇವಾಗಿ ಮುಕ್ಕಳ್ಳಿ

ವನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಸಾಕಷ್ಟು ಶುದ್ಧ ನೀರು ಮತ್ತು ದ್ರವಗಳನ್ನು ಉದಿಯಿರಿ.
- ✓ ತಿನ್ನುವ ಮೊದಲು, ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಬಳಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಿಸುವಾಗ ಸೋಣಿನಿಂದ ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಿರಿ.
- ✓ ವ್ಯೋಮಕ ನೈರ್ಮಾಲ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ದಿವಂಗಾಗ್ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ವ್ಯೋಮಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು
ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

ಮೇಲೆ ತೆಳಿಸಿದ
ರೋಗಳಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀವು
ಗಮನಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ.

ದೆಂಗ್‌

ದೆಂಗ್‌ ಸೊಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪರಡುವ ವೈರಲ್ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ತೀವ್ರ ಜ್ಬರ, ತೀವ್ರ ದೇಹ ನೋವು ಮತ್ತು ದದ್ಯುಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ರಕ್ತಸೂಪ ಅಥವಾ ನಿರಂತರ ವಾಂತಿಯಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳೊಂದಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದಿದ್ದರೆ ಅದು ಮಾರ್ಗಾಂತಿಕವಾಗಬಹುದು.

ಕಾಯಿಲೆ

ದೆಂಗ್‌

ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ♦ ತೀವ್ರ ಜ್ಬರ ಮತ್ತು ಚಳಿ (2-7 ದಿನಗಳು)
- ♦ ತೀವ್ರ ದೇಹ ನೋವು ಮತ್ತು ತಲೆನೋವು (ನೀವೆಷವಾಗಿ ಕಳ್ಳುಗಳ ಒಂದೆ)
- ♦ ಹಾರ್ಕರ್ಕೆ, ವಾಂತಿ
- ♦ ಚರ್ಮದ ದಢ್ಢು
- ♦ ಅಯಾಸ, ಚಪ್ಪಿಕೆ, ತೀವ್ರ ಹೆಂಟ್‌ನೋವು, ದೇಗಳ ಉಸಿರಾಟ, ಮೂಗಳ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ರಕ್ತಸೂಪ, ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ಮಲಾದ್ಯಾರ್ಥ, ತೀವ್ರ ದೆಂಗ್‌ನ್ನಾದ್ಯಾರ್ಥ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂಡುಬಂತುತ್ತದೆ.

ವಿನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ
- ✓ ಜೀಲೆರಣಾಗ್ವಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಮತ್ತು ಜ್ವಾಂಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ
- ✓ ನೋವು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಶೀರಾಯ್ದೆ ಅಲ್ಲಿದ ಉರಿಯೂಡತ ಡಿಷ್ಟಾರ್ಗಳನ್ನು (ಬೈಂಪಳ್ಳಿ) ತಪ್ಪಿಸಿ

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

- ♦ ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪೆ ಕಲೆಗಳು ಅಥವಾ ಗೌಣರಿಸುವ ರಕ್ತಸೂಪವನ್ನು (ಮೂಗು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಮೂಲತ ಅಥವಾ ಮಲಾದ್ಯಾರ್ಥ) ನೀವು ಗಮನಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ನಿರಂತರ ವಾಂತಿ ಅಥವಾ ತೀವ್ರ ಹೆಂಟ್‌ನೋವು
- ♦ ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ ಅಥವಾ ವಿಪರೀತ ದೌರ್ಬಲ್ಯ
- ♦ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತು ದ್ರವ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದ ನಿರಂತರ ತೀವ್ರ ಜ್ಬರ

ಚಿಕೊನ್‌ಗುನ್ನಾ

ಚಿಕೊನ್‌ಗುನ್ನಾ ಸೊಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಪರಡುವ ವೈರಲ್ ನೋಂತು, ಇದು ಕೇಲು ನೋವು, ಜ್ಬರ ಮತ್ತು ದದ್ಯುಗಳಿಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿರಾಪವಾಗಿ ಮಾರ್ಗಾಂತಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ದೀಪ್ರಕಾಲದ ಕೇಲು ನೋವು ಮತ್ತು ಅಸ್ವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಕಾಯಿಲೆ

ಚಿಕೊನ್‌ಗುನ್ನಾ

ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಸ್ವಾಯಂ / ಕೇಲು ನೋವು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ, ವಾಂತಿ, ತಲೆನೋವು, ಅಯಾಸ, ಜ್ಬರ, ದಢ್ಢು

ವಿನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ
- ✓ ಸಾಕಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ

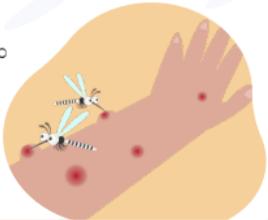
ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

- ♦ ನೀವು ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.
- ♦ ಏರೋಪರಾಗಿ, ನೀವು ಇತ್ತಿಂತೆಗೆ ಚಿಕೊನ್‌ಗುನ್ನಾ ಪರಾಪ್ರಯವಿಕೆ ಇರುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ.

ಮುಲೇರಿಯಾ

ಮುಲೇರಿಯಾವು ಸೋಳ್ಯಾಯಿಂದ ಪರದುವ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರಾಸ್ತುಕ್ಕಡಿಯಿಂ ಪರಾವಲಂಬಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಜ್ಞರು, ಚೆಳ ಮತ್ತು ಬೆವರುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. 1 ಚಿಕ್ಕನೇ ನಿಡದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅಂಗಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾವು ಸೇರಿದಂತೆ ತೀವ್ರ ತೊಡಕುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಕಾಯಿಲೆ

ಮುಲೇರಿಯಾ

ಮುಲೇರಿಯಾವು ಮಾರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ:

1. ಚೆಳ → 2. ಜ್ಞರು → 3. ಬೆವರು

ಅರ್ಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ♦ ಮೂಗನ ಸೋಳ್ಯಾಯಿದ್ದು, ಕೆಮ್ಮೆ
- ♦ ಉಸಿರಾಟದ ಸೋಳಿಕೆನ ಲಕ್ಷಣಗಳು
- ♦ ಭೇದಿ, ಹೆರ್ಚರ ದಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಲುಗಳ ಉಳಿ
- ♦ ತೀವ್ರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ ಅಥವಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಪನಕೆ

ವಿನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಮನೆಮದ್ದಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಿ. ತಕ್ಕು ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಕೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.
- ✓ ಸರಿಯಾದ ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕನಾಗಿ ಅರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ.
- ✓ ರೋಗಿಯ ಸೃತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಕೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ.
- ✓ ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಲೇರಿಯಾವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದ ಸಲಹಾಗಳಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿ.

ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಕೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ವಡೆಯಬೇಕು:

- ♦ ನಿಮಗೆ ಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಚೆಳ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ನಿಷಲೆಕರೊಂಡಂತಹ ತೀವ್ರ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರು.
- ♦ ತೀವ್ರ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅರಂಭಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಿರ್ಧಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

ಲಂಘಾಟಿಕ್ ಹೈಲೇರಿಯಾಸಿಸ್

ಲಂಘಾಟಿಕ್ ಹೈಲೇರಿಯಾಸಿಸ್ (LF), ಅಥವಾ ಆನ್‌ಕಾಲಿ ರೋಗ. ದುಡಾಳು ಮುಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಾವಲಂಬಿ ಸೋಂಪು. ಇದು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಮತ್ತು ದುಗ್ಧರಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಸಾಮದಿಯತ್ತದೆ. ಸೋಂಪುಗಳಿಂದ ಪರಾಪರವ ಇದು ಮೂತ್ತಿತ್ತಿಂಡಿಗಳ ಮತ್ತು ರೋಗನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಾನಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಅಂಗವೈಕ್ಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಕಾಯಿಲೆ

ಲಂಘಾಟಿಕ್ ಹೈಲೇರಿಯಾಸಿಸ್

ವನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ಯಾವುದೇ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಸೋಂಪಿರಿಡಿಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಿ.
- ✓ ಉದಿಕೊಂಡಿರುವ ತೋಳಿಗಳು ಅಥವಾ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿರದ್ದಿ.
- ✓ ನಿಮ್ಮ ಜೀಮಾರ್ಪಣಕ್ಕಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ. (ಇದು ದುಗ್ಧರಸ ದ್ರವದ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದು.)
- ✓ ನಿಮ್ಮ ದೇರದ ಉದಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಹೊಕ್ಕೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಒಳಗಿ.
- ✓ ಬೀಳುವ ಮತ್ತು ಗಾಯಗೊಳ್ಳುವ ಆಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಳತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಬೂಟುಗಳನ್ನು ಧರಿ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ♦ ಕೊಳಾಯಗಳು, ಜನಸಂಗ್ರಹಗಳು ಅಥವಾ ಸ್ನಾಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ. ಇದು ಉಬ್ಬವುದು ಮತ್ತು ಭಾರವಾದ ಭಾವನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಚಮಚ್ಮು ಗಡ್ಡಿಯಾಗುವುದು ಮತ್ತು ದಪ್ಪವಾಗುವುದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ. ಇದು ಸೋಂಪು ಉಂಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ.
- ♦ ಪ್ರುಷರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ.

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

ನಿಮಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಉತ್ತರ ಅಥವಾ ಜರ್ಮನ್ ದಪ್ಪವಾಗುವುದು ಉಂಡಬಂದರೆ – ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ತೋಳಿಗಳು, ಕಾಲುಗಳು, ಸ್ನಾಗಳು, ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ.

ಜಪಾನೀಸ್ ಎನ್ಸ್ಥಾಲಿಟಿಸ್

ಜಪಾನೀಸ್ ಎನ್ಸ್ಥಾಲಿಟಿಸ್ (JE) ಸೋಂಪುಗಳಿಂದ ಪರಾಪರವ ವೈರಲ್ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ. ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮುಂತೆ ಉಷ್ಣೋಷ್ಣವಲಯದ ಪ್ರದೇಶರಾಜ್ಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಪೂರ್ವ ಪರಾಪರವಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಭಾತ್ತ ಬೆಳೆಯಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂತೆ ಕೊಳ್ಳಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿಗೊಂಡಿದೆ. 15 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಹಣ್ಣು ಆಪಾಯವಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಯಿಲೆ

ಜಪಾನೀಸ್ ಎನ್ಸ್ಥಾಲಿಟಿಸ್

ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ♦ ಆರಂಭಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಹೊಟ್ಟಿ ನೋವು, ವಾಂಡಿ
- ♦ ಶೀತ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಶೀತ್ಯ ಜ್ಬಾರ್, ತಲೆನೋವು, ಕುತ್ತಿಗೆ ಬಿಗಿತ, ಗೊಂದಲ, ಸೆಂಟ,

ವನು ಮಾಡಬೇಕು:

- ✓ ನೀವು ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ ತಕ್ಕಣ ವ್ಯಾದ್ಯ ಬಳಿಗೆ ಧಾರಿಸಿ..

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪಡೆಯಬೇಕು:

- ♦ ಜಪಾನೀಸ್ ಎನ್ಸ್ಥಾಲಿಟಿಸ್ಗಾಗಿ ಹುಟ್ಟ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗಮನ ಅಗತ್ಯ.
- ♦ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ, ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರಾರಿಸಲು ಬೆಂಬಲ ಅರ್ಹಕೆ ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷಿಸಿ.

ಮುಂಗಾರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾಹಕದಿಂದ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ:

! නුෂගින් සේල්ස් නිවාරක්සිගාගි ප්‍රේට් සංඩ්ස් 15 රුපී පරියාරෝග්‍යෙනු නියෝගිතා ඇත.

4 ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾಳಜಿ

A. ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೀವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ

1. അരോഗ്യക്കാനി കുടിയൊപ്പമു മത്തു ജലീകരണ

నీరినింద పరచు వ్యాఖ్యన్న తడగెట్టు మత్తు దేవమన్న నిజలోకంగొళ్దంతే కాపాడికొళ్లు కేవల కుదిసుద అప్పు పుద్దికించు నీరను, కుడియిరి.

ତୁମର, ମେଳର, ଜୀନୁପୁଷ୍ଟ, ପୁଦିନ ମହିତୁ ତୁଲିଯିଥିଲକଂଠ ଗିରମୁଲାର୍କ ଶହାରାଳିନିଂଦିଗୀ ଦେହପଣ୍ଠେ ନିଜରେଖିଗୋଲ୍ଫିଧାର୍ତ୍ତଙ୍କ କାପାଦିକୋଳି ଓପୁ ବ୍ୟାକ୍ଷେରିଯା ପରେଇଦି ଗୁଣଗତିଶ୍ଚମୁଖ୍ୟ ହୋଇପିଲା.

କାହିଁ ମୁହଁ ଜହାଦ ସେବନେଯିନ୍ଦ୍ର ମିଳିଗୋଲାଶ, ଏକେଂଦରେ ଅତିଧାଦ ସେବନେଯି ଦେହପନ୍ଥ, ନିଜକେବଳିକରଣିଗୋଲାଶ ସବୁମୁଦ୍ରା.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ORS ತಯಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

1 ಲೆಟರ್ ಮಧ್ಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 6 ಚಮಚ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು 1/2 ಚಮಚ ಉಪನ್ಮೂಲಕ ಮುಕ್ಕಳು ಮಾಡಿ. ಸಕ್ಕರೆ ಕರನುವವರೆಗೆ ಮುಕ್ಕಳಾವನ್ನು ಕುಲಕ. ತಯಾರಿಸಿದ 24 ಗಂಟೆಗೆ ಒಳಗೆ ಅರಿನ್ನು ಸೇವಣಿ.

2. ಅರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ

ಅನ್ನಪ್ರೇಕ್ಷಾದ ಆಹಾರಗಳು

ಹಣ್ಣಳ್ಳಿಗಳು: ಸೇಎಲುಗಳು, ದಾಳಿಂಬೆ ಮತ್ತು ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣನಂತಹ ಕಾಲೀಂಡಿತ ಹಣ್ಣಳ್ಳಿಗಳು. ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಹೇರಳೆ, ಕಿತ್ತೆ ಮತ್ತು ಪರಂಗಿಯಂತಹ ವಿಟಮಿನ್‌ ಸಿ ಸಮೃದ್ಧ ಹಣ್ಣಳ್ಳಿಗಳು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ತರಕಾರಿಗಳು: ಸೋರೆಕಾಯಿ (ಹಾಗಲಕಾಯಿ, ಸೌತೆಕಾಯಿ, ಬಾದಿಗುಂಬಳಕಾಯಿ, ಹೀರೆಕಾಯಿ, ಪಡವಲಕಾಯಿ), ಸೌತೆಕಾಯಿ, ಬೀನ್‌, ಮೂಲಂಗಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಡೆಕಾಯಿಯಂತಹ ಕಾಲೀಂಡಿತ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ. ಸೇವಿಸುವ ಮೂಲಲು ಜೀನಾಗ್ನಿ ತೊಳೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಬೇಯಿಸಿದ ತರಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಸಿ ಬಾಳಪನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನಲು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ.

ಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಧ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು: ಅಕ್ಕೆ, ಉತ್ಪು, ಬಾರ್ಲೆ, ಹೋಳ, ಕಡಲೆ ಹಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕಡಲೆಕಾಳು ಮುಂಗಾರಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ.

ಪ್ರೈಟೆನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡ್ರೆಪ್: ಸೂಳೊ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಳಿಗಳಂತಹ ಲಘು ಮಾಂಸದ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ. ಸುಲಭ ಜೀಂಜರ್‌ಯಿಂದ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಕರುಳನ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಲಿನ ಬದಲು ಮೊಸರು ಮತ್ತು ಬಾದಾಮಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ.

ಗಿಡಮೂಲಿಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಭಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು: ಬೆಳ್ಳಿ, ಪುಂಂಡಿ, ಮೇಂಜು, ಮೆಂಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮೆಂಡಿ ಬೀಜಗಳೊಂದಿಗೆ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ. ಬೇವನ ಮತ್ತು ಅರಿಂದಿನಂತಹ ಕಂಡಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕಿಗಳು ಸೂಂಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ತಪ್ಪಿಸುವೇಕ್ಷಾದ ಆಹಾರಗಳು

ಎಕ್ಸ್ಟ್ರೋಯಿಡ್ ಮತ್ತು ಮಾಲೆಯಿಕ್ ಆಹಾರಗಳು: ಇವು ಅಜೀಂಫ, ಆಷ್ಟ್ರೋಯಿಡ್ ಮತ್ತು ಉರಿಯೂತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಅಧಿಕ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಮತ್ತು ಕೇಲು ನೋವಿನಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪಡಗಿಸಬಹುದು.

ಕಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮೊಡಲೆ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಆಹಾರಗಳು: ಆಹಾರದಿಂದ ಹರಡುವ ಸೋಂಟಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಣ್ಣ ಆಹಾರ, ಬೀಂದಿ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಜೂಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲರೆ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಹಣ್ಣಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಿಸಿ. ಬದಲಾಗಿ, ಬೇಯಿಸಿದ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸೇವಣಿ.

ಸಮುದ್ರಾಹಾರ ಮತ್ತು ಖಾರೆ ಮಾಂಸದ ಭಕ್ತಿಗಳು: ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರದಿಂದಾಗಿ ಸಮುದ್ರಾಹಾರವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಲಘು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀಂಜರ್‌ವಾಗಿವ ಮಾಂಸದ ಅಡುಗೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ.

3. ನಿಮ್ಮ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಯೋಗಕ್ಕೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಪರಿಹಿತವುದು

ಮುಂಗಾರು ಹಾವಾನಾವು ತೇವಾಂತರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಳಪ್ಪ ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಕಾಲುಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಎತ್ತಡ. ಹಿಂದಿನ ಆಘಾತಗಳು ಕಿರಿಯಾಗಿ ಅನ್ನ ಪ್ರತೀಕಿಸಿದ್ದಿಸುವುದು, ಸೀಸನ್‌ಲೋ ಅರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ದಿಸಾಡ್‌ರ್ (ಹಿಂಂತ) ಹಾದಗಿವುದು ಮತ್ತು ಶೈಮಿತ ಜಲನವಲನದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂಟಕನದ ಮೂಲಕ ಹಾನಿಕಾರಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಯೋಗಕ್ಕೇಮದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಯೋಗಕ್ಕೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕಾಳಜಿ ಪರಿಸರದ್ವಾದ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳು ಇಲ್ಲವೇ.

ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಮೂಲಕ ನೈಸ್‌ಸರ್‌ಫೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.

ಆರಾಮಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿನ ದೀಪಗಳು, ಹೆಡಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಒತ್ತಡವಾದ ಹಾನಿಯಾಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.

ಒಳಾಂಗಣ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಯೋಗ ಅಥವಾ ನೃತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಕವಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿರಿ.

ನಿಗದಿತ ನಿದ್ರೆ, ಉಂಟ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಯಂ-ಅರ್ಜೆಕೆ ಸಮಯದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಿರವಾದ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀತಿಪಾತ್ರರು ಅಥವಾ ಚೆಂಬಲ ಗುಂಪುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಿ.

ಸ್ವರ್ಯಂ-ಅರ್ಜೆಕೆಯನ್ನು ಅಭಾವ ಮಾಡಿ: ಬೆಳ್ಳಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಯಾಯ ಮಾಜ್‌, ಸಂಗೀತ, ಓದುವುದು, ಧ್ಯಾನ ಅಥವಾ ದಿನಚರಿ ಬರಿಯುವುದು.

ಮನಸ್ಸಿಗೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸಲು ಏಟಮಿನ್ ಡಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪೌಟಿಕ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ.

ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ, ಲಾಂಡಿಯೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ.

4. ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ದೇಹದ ಅಪ್ಪೆಗೆ

! ಚರ್ಮವನ್ನು ನಿಜೆಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದಿಂತ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇವಿನ ಅಥವಾ ತಂಗಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಯಾಯದ ಮಾಯ್‌ಕ್ರಾಸ್‌ ಮಾಡಿ; ಬೇವಿನ ಮತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಯಾಯ ನೈಸ್‌ಸರ್‌ಫೆ ಸೆಲ್ಸ್‌ ನಿವಾರಕಗಳಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯವಿಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ದಟ್ಟಕೆ ಮತ್ತು ತಲೆನೋವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಬಿಂಗಿ ನೀರಿಸಲ್ಲಿ ಅಧಿ.

ಸೋಂಕಳಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆಗಾಗ್‌ ಸೋಂಪ್ರ ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ ಕ್ರೀಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಿರಿ.

ಚರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿಡಲು ಮತ್ತು ರೋಗಾಳಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಪ್ರತಿದಿನ ಸೋಂಪ್ರ ಮತ್ತು ನೀರಿನಿಂದ ಸೂನ್ ಮಾಡಿ.

ಸೋಂಕನ್ನು ತಟ್ಟಿಸಲು ಗಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಡತಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಿಂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿ. ರಕ್ತಸೂಧವಾಗುವ ಗಾಯಿಗಳೇ, ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿ, ಸ್ವರ್ಯನ್ ಅಥವಾ ಪುದ್ಧ ನೀರಿನಿಂದ ತೊಳೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಸೋಂಪಿನಿಂದ ತೊಳೆಯಿರಿ.

ಕೊಳಳಿಸಿನೀರು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾರೋಗಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾರ ಪ್ರವಾಹದ ನೀರಿಸಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಕೆಡುವುದನ್ನು ತಟ್ಟಿಸಿ. ಅನಿವಾರ್ಯ ವಾದರೆ, ರಕ್ತಾತ್ಮಕ ಬೂಟಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮತ್ತು ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆಯಿರಿ.

ಸಾಕುಪ್ರಾರೋಗಿಕು ಮತ್ತೆ ಜಾಸುವಾರುಗಳನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿಡಿ. ಅವು ಪ್ರವಾಹದ ನೀರು ಅಥವಾ ಮಣಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಪ್ಪಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅಪ್ಪಗಳ ರೇಬೆಂಜ್ ಅಥವಾ ಲೆಸ್ಟ್‌ಸ್ಟ್ರೇಚ್‌ಸಿಸ್ ಏರ್ಯಾದ್ ಲಸ್‌ಕೆ ಹಾಕಿ.

5. ಮನೆ ಆರ್ಥಿಕ

ರೋಗಾರುಗಳ ಪರದುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೇಲವನ್ನು ಬೇವಿನ ಅಥವಾ ನೀಲಗಿರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಯಿಂದ ಸೋಂಪರಹಿತಗೊಳಿಸಿ.
ಜಲನಿರೋಧಕ ಪ್ರಟಿ ಮತ್ತು ಲೇಪನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ.
ತೇವಾಂಕ ಮತ್ತು ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ವಾತಾಯಿನವನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
ಬಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲನ ಶಿಲೀಂದ್ರ ಅಥವಾ ಕಲೆಗಳನ್ನು ವಿನೆಗರ್ ಅಥವಾ ಭೂಜೆನಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ.
ನೀರಿನ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬೆಲೆಬಳ್ಳಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ.
ವಿದ್ಯುತ್ ಆಫಾರ್ಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ವೈರಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮತ್ತು ತರೆದ ಕೆಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ.
ಪ್ರಧಾದರ ನೀರಿಗ ಒಳ್ಳೆಕೊಂಡ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಪುಡಿಸಿದ ಅಥವಾ ಕ್ಷೇರಿನೆಡೆಗೆ ನೀರಿನಿಂದ ಸೋಂಪರಹಿತಗೊಳಿಸಿ.
ನೀರಿನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ನಿಂತಿರುವ ನೀರನ್ನು ಬರಿದುಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಪರದೆ/ಜಾಲರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ಸೋಂಪರಹಿತಗೊಳಿಸಿ.

B. ನಿಮ್ಮ ಜಾಸುವಾರುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ

- ✓ ಉತ್ತಮ ಹಾಲು ಇಳವರಿಗಾಗಿ ಖಾದ್ಯ ಕಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಬೊ ಹಾಗೂ ಯಂತೆ ಮೇವಿನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಿ.
- ✓ ಮೇವು ಏರಳವಾಗಿದ್ದರೆ ಹುಳ್ಳ, ಸ್ಕೆಲೇಜ್ ಅಥವಾ ಗಿಟ್ಟಿ ಯಂತಹ ಪರ್ಯಾಫಿಯ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.
- ✓ ಸೋಂಪರಹಿತಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮಳ್ಳಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಯಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ.
- ✓ ಮುಂಗಾರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಸಹಯದಲ್ಲಿ ಜಂತುನಾಶಕಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.
- ✓ ರಕ್ತಸೂಧಾ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ಮೆಯ, ಕಪ್ಪು ಕ್ರಾಟ್‌ರ್, ಮತ್ತು ಹಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ರೋಗ ಏರ್ದು ಜಾಸುವಾರುಗಳಿಗೆ ಲಾಂಕೆ ಹಾಕಿ.
- ✓ ಕೆಳೆಬರಗಳನ್ನು ಸುದುವುದು ಅಥವಾ ಆಳವಾಗಿ ಹೂಳುವುದು ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಏರೇವಾರಿ ಮಾಡಿ.
- ✓ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ವಾತಾಯಿನವನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ.
- ✓ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕೆಂಪನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ.
- ✓ ಸೋಂಪರಹಿತಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

C. ನಿಮ್ಮ ಕೃಷಿ/ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆರ್ಥಕೆ

- ✓ ತೇವಾಂತವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತಾಪಮಾನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕೆನ ಸವೆತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾವಯವ ಹೊದಿಸಿಯನ್ನು (ಹುಲ್ಲು, ಮರದ ಚಿಪ್ಪು) ಬಳಸಿ.
- ✓ ನೀರಿನ ಪರಿವನ್ನು ನಿರಾನೋಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕೆನ ಸವೆತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕಂಟೊರ್ ಕ್ರೈಂಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ.
- ✓ ಜಲಾಷಯದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಜಾಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಳಗರಂಡಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ✓ ಮುಕ್ಕೆನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ.
- ✓ ಭಾರೀ ಮತ್ತು ಬರವ ಮೊದಲು ಬೇರುಗಳನ್ನು ಬಳಪಡಿಸಲು ಬಿಕ್ಕೆ ವೇಳಾಪಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ.
- ✓ ಮತ್ತು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಸುಗ್ಗರ್ಣನ್ನು ರಚ್ಚಿಸಲು ಹೊದಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳು ಅಥವಾ ರಕ್ಕಾಕ್ಕತ್ತ ಹೊದಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.
- ✓ ಎತ್ತರದ ಅಧಿವಾ ಭಾರವಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಿತ್ವದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕಂಬಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಧಾರ ನೀಡಿ.
- ✓ ನಿರೋಧಕ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಸರಿಯಾದ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಜಕ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮೂಲಕ ರೋಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ.
- ✓ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪರಿಪರಿಸಲು ಮತ್ತು ಬರವ ಮೊದಲು, ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂತರ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- ✓ ಏಪರೀತ ಹವಾಮಾನದ ಏರುದ್ದು ಆರ್ಥಿಕ ರಕ್ಕೆಗಾಗಿ ಬೆಳೆ ವಿಮೆಯನ್ನು ಪರಿಗೆರಿಸಿ.

5 ಪ್ರವಾಹ ನಿವಾಹಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

- ◆ ಜರಂಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಸವನ್ನು ನಿವಾಳಿಸಲು ಸ್ಕ್ರೋಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ.
- ◆ ನೋಗಳು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡುಸಲು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಏಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ.
- ◆ ನೀವು ತಗ್ನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಹಿಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಂತರಿಸುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.
- ◆ ಆಫಾತಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪ್ರವಾಹದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ.
- ◆ ನೀರಿನ ಆಳ ಮತ್ತು ನೆಲದ ಸ್ವರ್ತತೆಯನ್ನು ಪರಿಣ್ಣಿಸಲು ಕೊಲಾನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿಂತಿರುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿರಿ.
- ◆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ಸಂತರವೇ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ.
- ◆ ಪ್ರವಾಹದ ಸಂತರ, ಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಮೂರಾಕಲು ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು 5 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಚಲಾಯಿಸಿ; ಬಳಸುವ ಮೊದಲು ಬೋರ್ಡೆಲ್‌ಲೋಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸಿ.
- ◆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ದಿಷಿಂಧಿಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನ್ನು ಮಾಡಿ.

ತುರ್ತ, ಜಲನಿರೋಧಕ ಕಿಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಸಿ. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ:

- ✓ ಅರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷೆ: ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕಿಟ್ಟೆ, ಡಿಫರೆಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ವರದಿಗಳು, ಮೂಸ್ತಪ್ಪನ್‌ಗಳು, ಕ್ಲೋರಿನ್ ಮಾತ್ರಗಳು (ಕುದಿಯುವ ಅಥವಾ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮುಲಾಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗ್ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಕ್ಟಿಜ್ ಸೂಬನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬಳಸಿ), ದೀವಿಹಿ ಹ್ಯಾಕ್ಟಿಜ್‌ಗಳು (24 ಗಂಟೆಗಳ ಬಳಗೆ ಸೇವಿಸಿ).
- ✓ ಪ್ರಮುಖ ದಾಖಿಲೆಗಳು: ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗಳು (ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ, ಅಧಾರ್, ಮತದಾರರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ), ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು, ಪತ್ರಗಳು, ವಾಪನ ದಾಖಿಲೆಗಳು ಜಲನಿರೋಧಕ ಕೇಲ ಅಥವಾ ಹಾತ್ಯೆಯಲ್ಲಿರಲಿ.
- ✓ ಸಂಪರ್ಕ: ತುರ್ತ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ, ಪ್ರೋನ್, ಡಾಜರ್.
- ✓ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರು: ಸಾಧ್ಯವಾದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕುದಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ – ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೆಂಬ ನೀರು – ಕನಿಷ್ಠ 3 ದಿನಗಳವರೆಗೆ. ಹೊರೆಗೆ 3 ದಿನಗಳ ಒಂ ಆಹಾರ (ಬಿಸ್ಕುಟ್) ಮತ್ತು ಶಿಶುಗಳು, ಮುಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವೃಧ್ಧಿರೀಗೆ ಅಗ್ನೈವರುವ ಯಾವುದೇ ಏಂಜೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿ.
- ✓ ಸೈಮಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ರಕ್ತಕೆ: ಮುಖಿಗವಸುಗಳು, ಸೋಫ್ಟ್/ಸ್ಯಾನಿಟ್‌ಸರ್, ಟಿವೆಲ್, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೈಮಾಲ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು.
- ✓ ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು ಸರಬರಾಜುಗಳು: ಬಾಚ್ರ್, ಬ್ಯಾಟಿರಿಗಳು, ಕಪ್‌ಗಳು, ಲೈಂಬ್‌ಗಳು, ಹಾಪ್, ಕತ್ತರಿ, ಬಲವಾದ ಹಗ್ಗಗಳು, ಮೇಣದಬತ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಲನಿರೋಧಕ ಹಾತ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿವೈಟ್‌ಎಂಬೆಂದು.
- ✓ ಹೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳು: ಹೊ ಮತ್ತು ಅಗ್ನೈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡಿ.

6 ಅರೋಗ್ಯ ವೃತ್ತಿಪರರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದು

ಹರವರೆಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ತಡೆಗಳಿಗೆ ಕರ್ಮಗಳು ಮತ್ತು ಮುನ್ಸೆಜ್‌ರಿಕ್‌ಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ನೀವು ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ರೋಗನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ ಅರೋಗ್ಯ ಬೆಂಬಲದ ಅಗ್ನೈವಿಯವ ಸಮಯಗಳಿವೆ.

- ♦ ದೊಡ್ಡ, ಅಳವಾದ ಗಾಯಗಳು, ಕೆಂಪಾಗುವೆ ಅಥವಾ ಉಂಡಿಗೆ ನೋಂಕತ ಗಾಯಗಳು, ಅಳವಾ ಟಿಪನಸ್ ಬಳಸ್ತರ್ ಅಗ್ನೈವಿದ್ದರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಬಿಕ್ಕೆ ಪಡೆಯಿರಿ.
- ♦ ಜ್ಞರ್, ತಲೆನೋವ್, ಕೆಮ್ಮು, ಭೇದಿ, ದದ್ಯಗಳು, ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ, ಗೊಂದಲ, ಅಳವಾ ದಿಗ್ಘಾಮಿಯಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮನೆ ಆರ್ಯೈಯಿ ನಂತರ 3-5 ದಿನಗಳಿಗಂತ ಹಚ್ಚು ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿದರೆ.
- ♦ ಯಾರಾದರೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಅವಫಾಡ್ಕ್ ಒಳಗಾದರೆ ಕೆಕ್ಕಣ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಿರಿ.
- ♦ ಹಸಿವಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಶಕ್ತಿಯಿ ಕೊರತೆ, ನಿದೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ನಿರಂತರ ತಲೆನೋವ್, ದೇಹದ ನೋವುಗಳು, ಹೊಸ್ಟಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ತಮಿದ ದದ್ಯಗಳು, ಅಳವಾ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳೊಂದಿಗೆ ತೊಂದರೆ ವಾರಗಳವರೆಗೆ ಇದ್ದರೆ, ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ.

ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಹಿಂತೆ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನಗಳಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು ಖಚಿತವಿಲ್ಲಿದ್ದರೆ. ಹತ್ತಿರದ ಲಭ್ಯವಿರುವವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ANM
(ಸಹಾಯಕ ಶ್ರವಣಾ
ಮಡ್‌ವೈಫ್)

ASHA ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು
(ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಸಾಮಾಜಿಕ
ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು)

ಅಂಗನವಾಡಿ
ಕೇಂದ್ರ

ತುಮ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ESI (ನೌಕರರ ರಾಜ್ಯ ವಿಮಾ)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ/ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇವು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ. ಹತ್ತಿರದ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಸ್ಪತ್ಯಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ವೈದ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿದ ಡಿಷಟಿಗಳಾಗಿ, ಹತ್ತಿರದ ಜನೋಷಧಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಮುಂಗಾರು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಿ ಮತ್ತು ಸನ್ನಧರಾಗಿರಿ!
ನೆನಪಿಡಿ, ಸನ್ನಧತೆಯೇ ಮುವ್ವಿ.

